

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl soudkyně JUDr. Ivou Kaňákovou ve věci žalobce
právně zastoupeného JUDr.
Kaukou Konárovou, advokátkou, se sídlem Mlýnská 533, 441 01 Podbořany, proti žalovanému Česká
republika – Ministerstvo vnitra, IČ: 00007064, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,

o určení neoprávněnosti evidence ve svazích StB,

t a k t o:

- I. Určuje se, že žalobce je neoprávněně evidován ve svazku Státní bezpečnosti č. 022769, který byl veden u oddělení Vojenské kontrarozvědky vojenského útvaru 2496 Kralovice a svazek byl uložen do archivu pod arch. Č. A-50325 dne 31. 7. 1987.
- II. Na náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobci částku 23.789,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 7 částku 428,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 7 dne 8. 9. 2017 se žalobce domáhal, aby soud určil, že žalobce je neoprávněně evidován v materiálech bývalé Státní bezpečnosti. Uvedl, že při náhodném procházení internetových stránek zjistil, že je evidován v materiálech bývalé Státní bezpečnosti, jedná se o složku s registračním číslem 022769 s krycím jménem „ZUBAŘ“, registrovanou v měsíci červenci 1986. Uvedená složka je složkou fiktivní, údaje v ní uvedené se nezakládají na pravdě. Žalobce se na činnosti Státní bezpečnosti nepodílel ani vědomě ani nevědomě, ani dobrovolně, ani nedobrovolně,

žalobce nikdy nevyslovil to, co se nachází v záznamech, které obsahuje složka s registračním číslem 022769. Žalobce se nikdy ke spolupráci nezavázal žádným slibem, nic nepodepsal.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření navrhl, aby soud žalobu zamítl. Uvedl, že k osobě žalobce se zachovala řádka z registračního a archivního protokolu, dvě tzv. blokační karty a svazek reg. č. 022769 (arch. č. A-50325). Z uvedeného vyplývá, že žalobce byl zaevidován dne 2. 7. 18986 pod reg. č. 022769 jako důvěrník s krycím jménem „ZUBAŘ“ u oddělení vojenské kontrarozvědky vojenského útvaru 2496 Kralovice a svazek byl uložen do archivu pod arch. č. A-50325 dne 31. 7. 1987. Ve svazku je mimo jiné založen Návrh na získání důvěrníka vojenské kontrarozvědky, Závěrečná zpráva a 10x Záznam o předání poznatků od důvěrníka. Dle přesvědčení žalovaného byl žalobce evidován v materiálech bývalé Státní bezpečnosti jako důvěrník oprávněně.

Ve věci soud provedl tyto důkazy: CD s audio záznamem vzájemného rozhovoru žalobce s [redacted] ze dne 21. 10. 2015, spisem Ministerstva vnitra ČR, svazek A50-325, výslechem svědka [redacted], výslechem svědka [redacted] a výslechem svědka [redacted] dožádaným soudem.

Soud na základě provedeného dokazování, kdy hodnotil každý důkaz zvlášť a všechny ve vzájemné souvislosti, zjistil dále popsany skutkový stav.

Bývalá Státní bezpečnost vedla na žalobce Svazek, evidovala ho jako důvěrníka s krycím jménem „ZUBAŘ“ pod reg. č. 022769.

Svazek vedený bývalou Státní bezpečností se zachoval.

Získání ke spolupráci s bývalou Státní bezpečností upravovala Směrnice pro práci se spolupracovníky kontrarozvědky (A – oper – 1-3) vydaná rozkazem Ministra vnitra ČSSR dne 25. 1. 1978 (Směrnice). Rozkazem ministra vnitra R. Kasky č. 8/1972 byl vydán nový služební předpis „Směrnice pro práci s tajnými spolupracovníky československé kontrarozvědky“. Rozkaz nabyl účinnosti 1. března 1972. Směrnice poprvé rozeznávala dva druhy „spolupracovníků kontrarozvědky! a) tajné spolupracovníky, b) důvěrníky.

Důvěrník je spolupracovník, který pomáhá kontrarozvědce plnit především pomocné, orientační a prověřkové úkoly v souvislosti s vyhledáváním nebo objasňováním protistátní činnosti a organizováním příslušných agenturně operativních a technických opatření. Důvěrníci jsou vybíráni v souladu s potřebami a úkoly vyplývajících z operativní situace v chráněném či rozpracovávaném objektu, problematice apod., z řad spolehlivých čs. občanů, členů KSČ i bezpartijních, kteří dobrovolně na podkladě vztahu vzájemné důvěry jsou ochotni podle svých možností a schopností sdělovat kontrarozvědce dílčí poznatky informačního charakteru nebo poskytovat jim nutnou pomoc a služby. Důvěrník nemůže nahrazovat tajné spolupracovníky. Může být využíván jen v rozsahu této směrnice a k prohlubování státobezpečnostních poznatků, které sám oznámil. Nesmí plnit úkoly týkající se rozpracování státobezpečnostních případů a jiných důležitých kontrarozvědných úkolů, při kterých je nutno plně odhalit operativní zájem, metody a formy práce kontrarozvědky. Má-li předpoklady pro plnění takových úkolů a byly-li v předchozím styku operativního pracovníka s důvěrníkem dodržovány zásady konspirace, může být získán jako tajný spolupracovník.

Podle článku 21 odst. 1 Rozkazu MV – Směrnice č. 3 ze dne 25. 1. 1978 – Směrnice pro práci se spolupracovníky kontrarozvědky, styk s důvěrníkem uskutečňuje pracovník kontrarozvědky nebo rezident nepravidelně, podle potřeby a vývoje státobezpečnostní situace v problematice a na úseku, kde je předpokládáno jeho využití.

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/92 není důvěrník Státní bezpečnosti kategorií vědomé spolupráce ve smyslu zákona č. 451/1991 Sb.

Provedené důkazy soud hodnotil podle ustanovení § 132 o.s.ř. a to všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, každý důkaz jednotlivě, přičemž přihlédl k tvrzení účastníků.

Výpovědi svědka bylo prokázáno, že byl pracovníkem kontrarozvědky v letech 1976 až do jejího zrušení, potom pracoval u vojenské policie. Uvedl, že žalobce nikdy se Státní bezpečností nespolupracoval. Žalobce nevěděl o tom, že je veden jako důvěrník. Svědek psal záznamy o stycích s žalobcem i na základě informací, které nezvešly přímo od žalobce, ale od jiné osoby.

Výpovědi svědka bylo prokázáno, že v letech 1982 až 1987 působil jako operační důstojník u vojenské kontrarozvědky. Žalobce nikdy neviděl, jeho jméno mu nic neříká. Na vyhledávání osob pro spolupráci s vojenskou kontrarozvědkou se nepodílel. Ve svazku žalobce nečinil svědek žádné záznamy.

Výpovědi svědka před dožádaným Okresním soudem v Ostravě bylo prokázáno, že pracoval u vojenské kontrarozvědky od roku 1978 nebo 1980 do roku 1990, pracoval u vojenské kontrarozvědky u Vojenského útvaru v Královicích, a to v letech 1985 až 1989. Na jméno žalobce si nepamatuje, svazek „ZUBAŘ“ mu nic neříká. Pokud svazek existuje, musel ho vyhotovit někdo z jeho podřízených, buď starší referent, nebo zástupce náčelníka.

Obsahem svazku arch. č. A-50325, registrační číslo 022769, bylo prokázáno, že je tam uvedeno, že žalobce byl zaevidován dne 2. 7. 1986 od registračním číslem 022769 jako důvěrník s krycím jménem „ZUBAŘ“ u oddělení vojenské kontrarozvědky vojenského útvaru 2496 Kralovice a svazek byl uložen do archivu pod archivním číslem A-50325 dne 31. 7. 1987. Ve svazku je mimo jiné založen Návrh na získání důvěrníka vojenské kontrarozvědky, Závěrečná zpráva a 10x Záznam o předání poznatků od důvěrníka.

Po provedené dokazování soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána po právu. Nebylo tvrzeno ani prokazováno, že by žalobce dostal lustrační osvědčení s tím, že je veden jako osoba uvedená v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona č. 451/1991 Sb. Do evidence svazků byl žalobce zanesen Ministerstvem vnitra. V tomto případě se nejednalo o klasickou žalobu na neoprávněnost evidence v materiálech bývalé Státní bezpečnosti, neboť důvěrník, tak jak je veden žalobce, byl nevědomým spolupracovníkem, proto taková osoba dostává osvědčení s tím, že nebyl evidován jako osoba uvedená v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona č. 451/1991 Sb. Nicméně žalobce spatřoval zásah do svých osobnostních práv a právě v tom, že byl v těchto materiálech evidován vůbec a v tom, že je tam veden jako důvěrník. Popřel, že by někdy jednal v souladu s příslušnou směrnicí vztahující se na osobu důvěrníka. Soud má za to, že žalobce má na určení neoprávněnosti evidence naléhavý právní zájem. Za této situace bylo na žalovaném, aby prokázal, že žalobce byl jako důvěrník evidován oprávněně. Ani kopií materiálu ani výsledkem svědků žalovaný neprokázal, že by evidence žalobce jako důvěrníka v materiálech bývalé Státní bezpečnosti – Vojenské kontrarozvědky byla oprávněná. Z těchto důvodů má soud za to, že došlo k zásahu do osobnostních práv žalobce a proto rozhodl tak, jak je ve výroku shora uvedeno. Tento zásah je objektivně způsobilý žalobce poškodit, neboť se jedná o evidenci v materiálech bývalé Státní bezpečnosti, na kterou veřejnost pohlíží jako na součást bývalého komunistického režimu a je veřejností vnímána velmi negativně.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), dle kterého účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přiznává soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 23.789,- Kč. Tato částka se sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2.000,- Kč, z odměny za právní zastoupení žalobce advokátem podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 3 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.

Bc. Lucie Poláková
á